



A Tószegi Községi Könyvtárban (MTI Foto — Bajkór József felv.)

tásból oldható meg, ugyanis néhány községben szívós, kitartó unszolásunkra a községi tanács 02-es rovatáról kaptunk néhány száz forintot, amivel az addigi tiszteletdíjat egészítettük ki. Nagy segítséget jelentett 1964 elején a Művelődésügyi Minisztériumtól kapott 40 000 Ft. amelyből 5—7 részfoglalkozású könyvtáros beállítását javasolta a minisztérium. A javaslattal ellentétben mi az összeget a tiszteletdíj kiegészítésére használtuk fel, így tizenöt községi könyvtárban tudtunk részfoglalkozású könyvtárost beállítani a javasolt 5—7 helyett. A kiegészített tiszteletdíj összege 4—700 forint között van, s ezért heti 12—22 óra nyitvatartási időt követelünk meg. (Ez nem azonos a könyvtáros munkaidejével, mert napi $\frac{1}{2}$, 1 óra járul hozzá a belső munkák elvégzésére.)

Igy megnyílt a lehetőség az olvasók tömeges beáramlására községi könyvtárainkba: az elmúlt években évi 10—15 000 új olvasó iratkozott be a megye könyvtáraiba, és ezek az olvasók évi 300 000 kötetrel növelték a könyvforgalmat is.

Bálint István

FŰZÉS ULTRAHANGGAL

A könyvkötő és papírfeldolgozó iparban a papírt vagy kartont mindezideig kizárólag az ismert fűzési eljárásokkal vagy különböző ragasztóanyagokkal kötötték egymáshoz.

Az utóbbi időben használatos csomagoló automatáknál a kartonálásnál használatos forró összesítésnél is azt a jelenséget használják ki, hogy bizonyos ragasztóanyagok a hő hatására oldódnak és összekötik a különböző papirokat. Előzőleg azonban a ragasztandó felületre itt is fel kell rakni a szükséges ragasztóanyagokat. Mindezekhez a folyamatokhoz speciális gépek szükségesek.

Az új eljárásnál, melyet a *Buchbinderei und Papierverarbeitung c.* német szaklap 1965 januári számában ismertet Karl Bartusch mérnök (Institut für poligrafische Maschinen, Leipzig), nincsen többé szükség ragasztóanyagra, ugyanis eljárása azon a hatáson alapul, melyet az erőteljes ultrahangrezgés gyakorol a papírra.

Ultrahang hatására papír vagy más szálaz összetételű anyag a saját lengés következtében szálazódik, összekeveredik és teljesen eggyé válik. (Ismeretes, hogy a fémfeldolgozó iparban egyes fémeknél, melyek egyébként igen nehezen hegeszthetők egymással, könnyen érnek el jó eredményt ultrahanggal).

Eredményes kísérletek bizonyítják, hogy ha több ív papírt megfelelő nyomás alatt ultrahanggal önlengésbe hoznak, ezek minden ragasztóanyag nélkül tökéletesen összehegednek. A papírlapok a kezelt felületen olyan szilárdan eggyé válnak, hogy többé szétválasztani nem lehet őket, az ívek csak a kezelés peremén téphetők le. A papír rostjainak összekeveredése után az egyes ívek felülete többé nem ismerhető fel.

Ultrahanggal különböző anyagok — mint pl. a plasztik és papír is — ugyanolyan tartósan ragaszthatók, mint papír a papírral.

A „hegesztés” történhet a papír felületén, vagy — fűzés (varrás) helyett — ugyanilyen sikeresen végrehajtható a könyv gerincén is. Tehát fonal és drót, valamint ragasztóanyag nélküli „fűzőgépet” kell elképzelnünk. Az ultrahanggal „fűző” gép eredményesen működik.

Egy nagy, csomagoló gépeket előállító vállalat máris hirdeti azt a gépet, mely ultrahanggal zárja le a csomagolásnál felhasznált, megtöltött zacskókat.

Frankl Sándorné